

Regionale Meerjarenvisie Milieu 2004-2015

Werken aan duurzaamheid

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven werkt samen met haar 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant aan een regio die voorziet in de behoefte aan werken, wonen, recreatie, maatschappelijke participatie

en een veilige leefomgeving, zonder dat daarmee de kansen voor toekomstige generaties verloren gaan. De Regionale Meerjarenvisie Milieu levert de milieubouwstenen voor het realiseren van deze missie.

Uitgangspunten hierbij zijn een integrale aanpak van de (milieu)problemen in de regio en het optimaal benutten van de meerwaarde van samenwerking.

Voorwoord

De regionale milieusamenwerking in Zuidoost-Brabant heeft haar meerwaarde inmiddels wel bewezen. Door gezamenlijk milieuprojecten uit te voeren en instrumenten te ontwikkelen, wordt onder andere voorkomen dat het wiel op verschillende plaatsen tegelijk wordt uitgevonden. Door lokale beleidsontwikkelingen beter op elkaar af te stemmen en regionale doelstellingen na te streven, kan zowel op lokaal als op regionaal niveau meer milieuwinst worden behaald. Hoe we dat de komende jaren samen gaan doen, is beschreven in de Regionale Meerjarenvisie Milieu 2004-2015. Deze brochure geeft in het kort de inhoud van deze visie weer. Ik hoop dat de Regionale Meerjarenvisie Milieu een extra stimulans is om in de regio Zuidoost-Brabant samen te werken aan duurzaamheid. Want samen staan we sterker!

De heer J.G.M. Daandels, burgemeester van de gemeente Deurne, Portefeuillehouder Milieu en Plattelandsontwikkeling van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven

2 **Waarom een regionale milieusamenwerking?**

De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken al jarenlang samen op milieugebied. Daar zijn veel redenen voor.

De gemeenten hebben door hun ligging voor een groot deel met dezelfde milieuproblemen te maken. In het stedelijk gebied gaat het vooral om milieuproblemen die te maken hebben met de toenemende verstedelijking en mobiliteit en de daaruit voortvloeiende aantasting van de kwaliteit van de leefomgeving (onder andere

geluidsoverlast, luchtvervuiling en veiligheidsproblemen). In het landelijk gebied speelt milieu een belangrijke rol bij alle veranderingen in de agrarische sector en de gevolgen van deze veranderingen voor de inrichting, het gebruik en de leefbaarheid van het landelijk gebied. De ontwikkelingen staan niet los van elkaar en in veel gevallen overschrijdt de milieuproblematiek de gemeentegrenzen. Samenwerking is dan ook vanzelfsprekend.

Een regionale aanpak, omdat gemeenten kampen met dezelfde milieuproblemen.

Hoe werken we samen?

De wijze van samenwerking verschilt per project en elke samenwerkingsvorm heeft zijn eigen voordelen. Soms gaat het om het centraal ontwikkelen van instrumenten die vervolgens door de gemeenten kunnen worden gebruikt bij het uitvoeren van de milieutaken. Bij andere projecten gaat het meer om

leren van elkaar en vindt de samenwerking plaats in de vorm van een voorbeeldproject. Met de ervaringen die zo'n project oplevert kunnen andere gemeenten hun voordeel doen. Een voorbeeld hiervan is het Leefomgevingsplan dat voor de gemeente Bladel is ontwikkeld.

Wat is de Regionale Meerjarenvisie Milieu?

De projecten die gezamenlijk worden uitgevoerd, worden elk jaar samengevoegd tot een regionaal milieuwerkprogramma (RMP) dat door het bestuur van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) wordt vastgesteld. Als basis voor de toekomstige regionale milieuwerkprogramma's is de Regionale Meerjarenvisie Milieu ontwikkeld. Deze visie beschrijft het regionale milieubeleid voor de langere termijn (van 2004 tot en met 2015) en de

manier waarop dit regionale beleid wordt uitgevoerd. Kort samengevat kan worden gesteld dat de Regionale Meerjarenvisie Milieu:

- Richting geeft aan een duurzame ontwikkeling in Zuidoost-Brabant en daarmee samenhangend aan het regionale milieubeleid. (Waar willen we naar toe?)
- Zorgt voor een betere regionale milieusamenwerking en de invulling van de regionale milieubeleidscyclus. (Hoe gaan we dat organiseren?)

De visie beschrijft het milieubeleid voor de lange termijn en de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

Wat zijn de uitgangspunten van de Regionale Meerjarenvisie Milieu?

Een belangrijk uitgangspunt van de meerjarenvisie, is de integrale (gebiedsgerichte) aanpak van alle problemen die in de regio spelen. Deze integrale aanpak werkt alleen wanneer de milieukansen en -belemmeringen voor de regio goed inzichtelijk zijn. Er wordt de komende tijd dan ook veel aandacht geschonken aan projecten die zich richten op het in beeld brengen van deze kansen en belemmeringen. Voorbeelden hiervan zijn de projecten waarbij knelpunten

op het gebied van luchtkwaliteit en externe veiligheid worden geïnventariseerd, waarna naar oplossingen kan worden gezocht. Een ander belangrijk uitgangspunt is het verbeteren van de samenwerking met andere partijen zoals de provincie, andere Brabantse regio's, waterschappen, nutsbedrijven, brandweer, GGD's, politie en kennisinstituten. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met de GGD's in het kader van Gezondheid en Milieu.

De meerjarenvisie verbetert de samenwerking met o.a. brandweer en GGD.

Waar gaan we aan werken?

In de Regionale Meerjarenvisie Milieu worden alle milieuthema's beschreven die in de regio Zuidoost-Brabant van belang zijn. Bij de indeling van de thema's is gebruik gemaakt van de zogenaamde lagenbenadering.

- De 'onderste laag' richt zich met name op de componenten die van nature in een gebied aanwezig zijn zoals bodem, water en groen.
- De 'middelste laag' beschrijft de milieuthema's die samenhangen met verkeer en vervoer. Hierbij kunt u

denken aan risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen, luchtverontreiniging en geluidsoverlast veroorzaakt door verkeer.

- In de 'bovenste laag' worden de milieuthema's beschreven die samenhangen met wonen, werken en recreëren. Belangrijke items hierbij zijn huishoudelijk afval en de milieubelasting veroorzaakt door bedrijven. Voor elk thema is in de visie een ambitie geformuleerd die geldt voor 2015.

Met welke instrumenten werken we?

Om de ambities van de bovenstaande onderwerpen te verwezenlijken, gebruiken we de volgende instrumenten:

- vergunningverlening;
- toezicht en handhaving;
- milieucommunicatie;

- natuur- en milieueducatie;
 - milieumanagement bij overheden;
 - milieu-informatie en -monitoring.
- Ook voor de instrumenten zijn in de visie ambities voor de lange termijn geformuleerd.

Korte of lange termijn?

Niet alle milieuthema's en -instrumenten kunnen tegelijkertijd worden aangepakt. In de visie zijn de thema's en instrumenten beschreven die de eerste twee jaar (2004 en 2005) de meeste aandacht krijgen. Bij het kiezen hiervan is aangesloten op de lijn die is ingezet met de Regionale Milieuwerkprogramma's van de afgelopen jaren.

Voor de gekozen thema's zijn doelstellingen voor de kortere termijn (2005) geformuleerd die veel concreter zijn dan de lange termijn ambities.

(vervolg op pagina 5)

(vervolg van pagina 4)

In de loop van 2005 wordt opnieuw een keuze gemaakt en worden door de regiogemeenten de prioritaire thema's en instrumenten voor 2006-2009 gekozen. Het stellen van prioriteiten en het formuleren van doelstellingen voor de middellange termijn wordt vervolgens elke vier jaar herhaald. Kortom: welke thema's pakken we eerst aan en wat willen we daarmee op de middellange termijn bereiken?

Op basis van de vastgestelde prioriteiten wordt elk jaar een Regionaal Milieuwerkprogramma opgesteld. De projecten die in het Regionale Milieuwerkprogramma worden opgenomen, moeten een bijdrage leveren aan de doelstellingen voor de middellange termijn en de ambities voor de langere termijn. Met een paar voorbeelden uit de praktijk wordt deze aanpak toegelicht.

Praktijkvoorbeelden

Milieuthema Luchtverontreiniging ten gevolge van verkeer

- **Ambitie 2015:**

De situatie ten aanzien van de luchtkwaliteit in de regio is inzichtelijk, bekend en aanvaardbaar.

- **Doelstelling 2005:**

In de regio wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen uit het Besluit Luchtkwaliteit waaronder de rapportageverplichting en de aanpak van knelpunten.

- **Regionaal Milieuwerkprogramma-project:**

In het kader van het RMP-project Besluit Luchtkwaliteit wordt, op basis van regionale gegevens, een rapportage opgesteld waarmee de luchtkwaliteit voor de regio in beeld wordt gebracht. Gemeenten waar sprake is van een knelpunt worden ondersteund bij de aanpak van de knelpunten.

Milieuthema Klimaatbeleid

- **Ambitie 2015/2010:**

Het energieverbruik in de regio is (relatief) verminderd en er wordt meer duurzame energie toegepast. Hierbij wordt gestreefd naar het opwekken van duurzame energie voor 58.000 huishoudens per jaar in 2010.

- **Doelstelling 2005:**

Er zijn regionale plannen van aanpak opgesteld voor de onderdelen windenergie, gebouwgebonden opties, bio-energie en communicatie. Met deze plannen wordt gezamenlijk invulling gegeven aan de duurzame energietaakstelling.

- **Regionaal Milieuwerkprogramma-project:**

Met behulp van een Marktverkenning Duurzame Energie zijn de mogelijkheden van de verschillende marktpartijen in kaart gebracht. Samen met de in 2002 uitgevoerde Duurzame Energiescan is nu een goed beeld verkregen van de kansen en mogelijkheden voor duurzame energie in Zuidoost-Brabant. Om deze kansen ook daadwerkelijk te benutten worden onder leiding van vier regionale wethouders plannen van aanpak opgesteld.

(vervolg op pagina 6)

(vervolg van pagina 5)

Milieuthema Externe veiligheid (Risico's vervoer gevaarlijke stoffen, veiligheid rond bedrijven)

- **Ambitie 2015:**

De risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen (incl. buisleidingen) in de regio zijn inzichtelijk, bekend en aanvaardbaar.

- **Doelstelling 2005:**

Er is sprake van een binnen de Milieudienst Regio Eindhoven geplaatst, direct voor de SRE-gemeenten toegankelijk kennispunt Externe Veiligheid als vraagbaak voor lokale en regionale taakuitvoering rond externe veiligheid bij bedrijven

en infrastructuur (onder andere bij de invulling, het beheer en het onderhoud van het landelijk register). Er zijn concrete instrumenten voor de regiogemeenten in het kader van de actualisatie van bestemmingsplannen en voor vergunningverlening en handhaving bij risicovolle bedrijven.

- **Regionaal Milieuwerkprogramma-project:**

Het regionale kennispunt Externe Veiligheid is inmiddels actief. Het kennispunt bestaat uit een "pool" van externe veiligheidsdeskundigen op de verschillende vakgebieden. Door het kennispunt worden verschillende instrumenten ontwikkeld

onder andere de actualisatie van bestemmingsplannen en voor vergunningverlening en handhaving bij risicovolle bedrijven. Daarbij vindt een directe afstemming plaats met de projecten en activiteiten, die in het kader van het programma "Brabant Veiliger 2004-2006" worden uitgevoerd.

Meer informatie?

Voor meer informatie over de Regionale Meerjarenvisie Milieu of voor het opvragen van de complete tekst hiervan, kunt u kijken op de website www.milieudienst.sre.nl of contact opnemen met Marjorie van Dooren, telefoonnummer 040 259 44 16, e-mail: m.vandooren@milieudienst.sre.nl.

Milieudienst
Regio Eindhoven

Colofon

Redactie: Marjorie van Dooren
Tessa Habraken
Simone van Halen
Vormgeving: Max Advertising
Fotografie: Maarten van Loosbroek

Milieudienst Regio Eindhoven

Keizer Karel V Singel 8
Postbus 435
5600 AK Eindhoven
T: 040 259 45 94
F: 040 259 45 10
I: www.sre.nl